

Vingåkers
kommun

Kvalitetsredovisning 22-23

Centrala elevhälsan

Innehållsförteckning

1 Händelser av väsentlig betydelse	3
2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	3
2.1 Måluppföljning.....	3
3 Väsentliga personalförhållanden	6
4 Förväntad utveckling	7

1 Händelser av väsentlig betydelse

Elevhälsan har lagstadgat ansvar att:

- undanröja hinder för varje enskild elevs lärande
- bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa
- samt har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor.

Våra barn och ungdomar är inom elevhälsa både elev och patient. Alla inom elevhälsans domäner, dvs den pedagogiska, sociala, psykologiska och medicinska, ska samarbeta och samverka. För att detta ska kunna ske behövs kompetens, arbetskraft och struktur. Den pedagogiska och psykologiska domänen av elevhälsan har under majoriteten av läsåret varit god bemannad utifrån den tjänstefördelning Elevhälsan har och i november-22 fick vi ytterligare en heltidsanställd centralt anställd specialpedagog. Inom den sociala domänen har vi haft två halvtidsjukskrivna kuratorer viss tid (Ungdomsmottagning och skola) samt en kurator som avslutat sin tjänst i vår kommun och gått vidare till extern tjänst. Den sociala domänen har förstärkts med socialpedagoger på F-6: skolorna och en centralt anställd Elevkoordinator med SYV-funktion. Inom den medicinska domänen hade vi två av tre skolskötersketjänster bemannade från nov-22 till mars-23. För att bibehålla patientsäkerheten och ge eleverna det de har rätt till anställdes konsultsköterska under februari-mars, vilket också underlättade arbetet för den nyanställda skolsköterskan som tillträdde sin tillsvidareanställning i slutet av mars.

2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.1 Måluppföljning

2.1.1 Vingåkerbygdens utveckling

2.1.2 Trygghet och hälsa för Vingåkerbygdens medborgare

2.1.2.1 Verksamhetsmål: All personal upplever en god arbetsmiljö, delaktighet och meningsfullhet.

Analys

Arbetsmiljön för den Centrala elevhälsan har under året upplevts som trygg enligt svaren vid organisatorisk och social skyddsround. Medarbetare har god tillgång till varandra och stöd till varandra ges vid påfrestande arbetssituationer. Det förs regelbundet dialog mellan medarbetare och chef om arbetsuppgifter och arbetsmiljö. Lokalerna används optimalt och möten med besökare planeras noga in. Om allt går enligt plan kommer Centrala elevhälsan och Ungdomsmottagningen att flytta till Åbrogården sommaren 2024 vilket kommer leda till mindre trångboddhet och förhoppningsvis bättre ljudisolering utifrån sekretesshänseende. Kompetensutveckling sker löpande. Arbetet är emellanåt tidspressat då behovet upplevs större än resurserna och då kan det vara svårt att känna tillfredsställande arbetsinsats. Utrymme för återhämtning finns i olika utsträckning för olika yrkesprofessioner och ibland upplevs känslomässig tyngd i arbetet. Då finns stöd av varandra och av chef att tillgå.

2.1.2.2 Verksamhetsmål: Elevhälsans personal bidrar till att pedagogerna i BoU´s verksamheter utvecklar förhållningssätt och metoder som främjar lärande utifrån ett främjande och förebyggande arbetssätt.

Analys

Detta är en ständigt pågående aktivitet i o m att behovet alltid finns: det kommer ny personal som gynnas av att få stöd och fortbildning av Centrala elevhälsan. Det kommer ständigt ny forskning som Centrala elevhälsan har som en uppgift att hålla sig ajour med. Föreläsningarna om b l a olika diagnoser är mycket uppskattade. Föreläsningarna skapades utifrån efterfrågan av personal och rektorer. Föreläsningar om språkstörning, diagnosinformation och tydliggörande pedagogik har genomförts under läsåret till b la fritidshemmens personal vilket resulterat i att kunskapsnivån hos personal höjts. Personal berättar att det sker mer reflekterande samtal om främjande och tydliggörande insatser än tidigare vilket gynnar lärande hos både personal och elever. Detta har lett till lugnare arbetsmiljö för elever och personal då struktur och förutsägbarhet tydliggjorts och mer förståelse för de stora svårigheter som sker i skolarbete vid språkstörning har uttryckts av personal i våra verksamheter.

Fler efterfrågningar om föreläsningar inkommer från personal utifrån behov av mer kunskap om b l a språkutveckling, ritprat och trotssyndrom. Föreläsningar sker kontinuerligt och som exempel kommer psykolog och specialpedagog att föreläsa om Trotssyndrom för personal i åk 7-9 framöver. Psykologen har under detta läsår vid inkomna ärenden med frågeställning IF (intellektuell funktionsnedsättning) gett skolornas personal information och kunskap om intellektuell funktionsnedsättning och i samarbete med specialpedagog visat och informerat om läroplanen för Grundsärskolan.

Specialpedagoger har utifrån behov som framkommit i Skolinspektionens utlåtande föreläst och samtalat med rektor och personal i Marmorbyns skola om "Kartläggning, utredning särskilt stöd" och dessa samtal fortsätter under kommande läsår. Läs- och skrivutredningar sker löpande under året. I samband med dessa utredningar sker samarbete med hem och skola. Elevens delaktighet med att t ex berätta sina tankar om vad som fungerar/vad som är svårt och vad man behöver hjälp med är viktig information och vägledning till pedagogerna. Efter utredning sker återgivning till hem och skola.

Talpedagogen beskriver att arbete sker tillsammans med elev, personal i skolan och med vårdnadshavare kontinuerligt så att eleven får främjande insatser i alla sina arenor. Material att träna med finns både i hem och skola. Elevens delaktighet i möten med talpedagog sker genom att eleven får berätta om hen vet anledningen till att elev och talpedagog träffas och eleven berättar vad som är svårt som den behöver hjälp med samt vad som är roligt. Egna idéer från eleven är viktiga och eleven ska känna sig utvald och sedd.

2.1.2.3 Verksamhetsmål: Elevhälsans personal utvecklar den egna verksamheten genom kompetenshöjande insatser, exempelvis utbildning, studier, intern fortbildning, litteraturstudier.

Analys

Elevhälsan söker ständigt efter fortbildning inom kartläggning/utredning av flerspråkiga elever så att vi är med "på tåget" direkt när fortbildning finns. Talpedagog har funnit information inom sitt arbetsområde gällande flerspråkiga elever och genomgått kurs och sedan spridit kunskap i Samlad elevhälsa-möten. Den egna verksamheten utvecklats genom att även talpedagog genomgått utbildning i Dyslexiförbundets regi om språkstörning och läs- och skrivsvårigheter. Detta har lett till mer kunskap om att förebygga, upptäcka och att sätta in åtgärder tidigt. Denna ökade kunskap har delgetts pedagoger och fritidspersonal i våra verksamheter vilket lett till att personal reflekterat i vidare mening kring insatser och provar olika arbetssätt för att tidigt ge mer adekvat stöd till elever. Under året har läs- och skrivutredningar genomförts av specialpedagoger och löpande håller sig specialpedagoger ajour inom detta område genom t ex forskning och litteratur. Psykolog ingår i nätverk tillsammans med andra skolpsykologer samt håller sig uppdaterad genom att ta del av forskning och litteratur.

Den centralt anställda Elevkoordinator med SYV-funktion F-6 har i samarbete med de två SYV som arbetar med åk 7-9 skapat kommungemensam SYV-plan för insatser, vem som gör vad vid olika årskurser och tillfällen för att främja framtidstro hos våra elever. Ett tätt samarbete sker också med personal i IFO inom Tillsammans För Barnens Bästa. De aktiviteter vi haft tyder på att de tidiga insatser som gjorts t ex inför olika möten där Barnets Bästa-hjul använts som samtalsunderlag har ringat in och tydliggjort styrkor och behov av insatser hos eleven och dess familj.

Vi har under läsåret fördelat våra centralt anställda specialpedagoger som tillsammans med skolpsykolog deltar på skolornas EHT (Elevhälsoteam) vid ett tillfälle varje månad. Dessa professioners deltagande på EHT har gjort att samtal om svåra frågor skett i tvärprofessionell dialog vilket lett till tidigare/snabbare insatser för eleven. Specialpedagog i centrala elevhälsan har under våren genomfört introduktion "Specialpedagogik för lärande" till Slottskolan F-6 personal. Under kommande läsår kommer insatsen genomföras i sin helhet. Specialpedagogerna berättar om att insatserna kring "Tillgänglig lärmiljö" och om "Visuellt stöd" kommit eleverna till gagn utifrån förtydligande i den pedagogiska miljön samt pedagogisk struktur. Detta är exempel på att specialpedagoger och psykolog i centrala elevhälsan tar till sig nya kunskaper och förmedlar ut i verksamheter, så lärande och utveckling sker både internt och externt.

Under läsåret som gått har Elevhälsans psykolog, verksamhetschef, kuratorer och skolsköterskor samt rektorer fått SITHS-kort och tillgång till Prator så att vi ska kunna utveckla arbetet kring SIP (Samordnad Individuell Plan) i enlighet med målet som Regionen satt upp angående SIP. Detta är än ett utvecklingsområde. Vi har fått information att Prator övergår i annat system nästa år.

2.1.2.4 Verksamhetsmål: Elever i Vingåkers kommun erbjuds och deltar i verkningfulla insatser för att minska skolfrånvaro.

Analys

Arbetet med att främja närvaro har under året intensifierats och Närvaroteamet som skapades 2021 träffas var fjärde vecka. Denna aktivitet är kontinuerligt pågående. I Närvaroteamet ingår olika professioner från Barn och utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen. De elevärenden som lyfts där har på olika sätt fått stöd men det som upplevdes saknas i teamet var en profession som är mer uppsökande i kontakt med eleven. Från januari-23 finns en centralt anställd elevkoordinator med SYV-funktion med i teamet och samarbetar med bl a kuratorer och socialpedagoger på skolorna. Elevkoordinator deltar på skolornas EHT (Elevhälsoteamsmöten) och tar där del av statistik för närvaro/frånvaro och tillsammans med skolpersonal följs rutiner för handlingsplan Frånvarorutin i vår kommun. Elevkoordinator samarbetar även med Fritidsgården, Kultur och Fritidsförvaltningen, för att skapa relationer med barn och ungdomar för att främja närvaro och framtidstro.

Behov av någon profession som "håller i trådarna" och samverkar med interna och externa aktörer har upptäckts tidigare och i o med att Elevkoordinator med SYV-funktion anställts och deltar på alla F-6: skolors EHT upplevs att det främjande och förebyggande arbetet kring våra elever i hög frånvaro tydliggjorts och närvaro i vissa fall ökat. Det som än saknas är fungerande verktyg för närvaro/frånvarorapportering vilket elevkoordinator med SYV-funktion behöver få tillgång till för att än bättre kunna göra tidiga insatser efter uppmärksammas frånvaro. Önskvärt är att kunna se mönster i frånvaro för att än tidigare kunna agera samt få en tydligare överblick. Det som också uppmärksammas är behov av tydliggörande av mandat från rektorer för elevkoordinator gällande närvarofrämjande insatser. Uppmärksammande och bemötande ger effekt och ökad närvaro syns.

3 Väsentliga personalförhållanden

Ett uppdrag elevhälsochefen har handlar om att *utveckla* den samlade elevhälsan i kommunen. Samlad elevhälsa består av centralt anställda specialpedagoger, talpedagog, psykolog, elevkoordinator med SYV-funktion, skolsköterskor och kuratorer. Elevhälsochefen har *personalansvar* för de centralt anställda specialpedagogerna, talpedagog, psykolog, elevkoordinator med SYV-funktion och den delen av tjänst skolsköterska med medicinskt ledningsansvar (MLA) har tid för sitt MLA-uppdrag. Rektor har personalansvar för skolsköterskor, kuratorer och socialpedagoger samt SYV. Elevhälsochef har utvecklingsansvar för dessa olika professioner vilket erfordrar tätt samarbete med respektive rektor. Elevhälsochefen har också Ungdomsmottagningens kurator som sin anställda och samarbetar med barnmorska och dennes chef som tillhör Regionen.

Den samlade elevhälsan träffas ca fyra eftermiddagar per termin. Där har vi delgett varandra genomförda fortbildningar, gemensamt läst litteratur om stärkt elevhälsa som träder i kraft 2 juli 2023 och samtalat om styrkor och behov inom våra lokala elevhälsogrupper så att vi gemensamt strävar efter likvärdighet, rättssäkerhet och effektivitet. Vi har under året haft låg frånvaro. Den samlade elevhälsans arbete har betytt att de samlade professionerna än mer kunnat samtala och planera insatser kring lärande och hälsa utifrån ett främjande och förebyggande sätt.

Elevhälsans ledningsgrupp, ELG, träffas en timme i veckan och lyfter frågor som berör allt inom elevhälsans uppdrag. I ELG sker tvärprofessionellt arbete där skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog ingår. Under året lyfts löpande frågor som rör elevhälsoproblematik i skolverksamhet. Arbete sker regelbundet med att öka förståelse och insikt i olika elevhälsoprofessioners roller och uppdrag så att tydliggörande sker både i den egna verksamheten och externt. Hälsa och lärande ska gå hand i hand. De aktiviteter vi haft tyder på att arbeta enligt Skolverket med fyrklövern (medicinsk, social, pedagogisk och psykologisk elevhälsa) skapar insikt i varandras yrkesroller och interprofessionellt samarbete.

4 Förväntad utveckling

På nämndsammanträde i april togs beslut att starta Anpassad grundskola i Vingåker. Våra elever som läser integrerat går på olika grundskolor internt och externt. För elever som läser integrerat har vi sett att då lärare och elevassistenter får mer kunskap så blir undervisningen bättre. Dessa elever har tidigare lämnats lite åt sidan men med stöd av centralt anställd specialpedagog och psykolog har under det senaste läsåret även dessa elevers läroplan tydliggjorts. När samarbete mellan lärare, elevassistent och speciallärare fungerar blir utvecklingen för elev som störst. Kunskapen har över lag ökat i våra skolor och eleverna och deras vårdnadshavare mår bra och känner sig delaktiga i sin klass, skola och utbildning. Det finns fortfarande skolor där elevassistent bär största ansvaret för elevens skolgång och där ingen personal varit delaktig i de föreläsningar och kommunövergripande träffar som erbjudits under året. Så vår strävan efter likvärdig skola fortsätter.

Samverkan med elev och vårdnadshavare sker kontinuerligt. Från Centrala elevhälsan är personal aktiva under hela inskrivningsprocessen till mottagande i Anpassad grundskola och har då förmånen att träffa vårdnadshavare vid flera tillfällen vilket bäddar för ett gott samarbete under skolgången. Centrala elevhälsans personal ser vinst av att lägga stor vikt vid vad det innebär på kort och lång sikt att läsa enligt Anpassad grundskolas läroplan och lyssna på vårdnadshavare och låta processen ta sin tid. Centrala elevhälsans arbete med att ha träffar tillsammans med vårdnadshavare och skolpersonal vid uppstart och under skolgång är väl investerad tid som gynnar relation och ger kontinuitet och skapar trygghet.

Att inte alla lärare är behöriga gör att mer tid måste läggas på att jämföra läroplanerna för att se likheter och skillnader. Att planera utifrån Anpassad grundskolas läroplan, Lgra22, kräver att man vet hur man gör en planering utifrån "vanliga" läroplanen, Lgr22. Att veta hur betygssystemet är uppbyggt underlättar när bedömningar ska göras för dessa elever. Ingen av de lärare som ansvarar för undervisningen för de individintegrerade eleverna hade kunskap om dessa elever och deras undervisning tidigare men många har tagit till sig kunskap bl a genom insatser från centrala elevhälsan och lärt sig så undervisningen har över lag blivit bättre både gällande behöriga och obehöriga lärare. Att lärarna är obehöriga gör att mer tid behöver ägnas åt att ge information om styrdokument, lagar, betygssystem, diagnosinformation, sociala frågor mm och här har centrala elevhälsan ständigt pågående insats.

Inom medicinska och psykologiska domänerna fortsätter arbetet för en likvärdig och patientsäker elevhälsa. Våra barn och ungdomar är både elev och patient. Vi arbetar aktivt för att genomföra säkerhetskultur i det dagliga arbetet. Detta genom att exempelvis tidigt identifiera risker och rapportera avvikelser. Inom den sociala domänen fortsätter arbetet utvecklas genom att samverkan sker mellan SYV, socialpedagoger och kuratorer. De gemensamma kommunövergripande nätverksträffarna inom den specialpedagogiska domänen fortsätter ske regelbundet vilket leder till än mer likvärdighet mellan skolorna.

Det gemensamma arbetet kring förbättrings- och utvecklingsfrågor främjar en öppen kommunikation och en tillåtande lärande arbetsmiljö. Reflektioner, kunskap och erfarenheter i Samlad elevhälsa bidrar till det kollegiala lärandet och en god säkerhetskultur.